

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Görnitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig.
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker

Nr. 296

Fredag den 23. Maj 1919

7de Aarg.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

oplyser gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Socialpolitiske Grundspørgsmaal.

Af Professor Dr. phil. C. N. Starcke
—§—
II.

Som et Udtryk for, at Hvile er det nødvendige Værn mod en Opslidning af Arbejdskraften, er Kravet om 8 Timers Arbejdsdag ført frem med stigende Styrke. Man støtter ogsaa dette Krav paa forskellige andre Grunde. En Indskrænkning af Arbejdstiden uden Afkortning i Dag-lønnen betyder en Forøgelse af Løn-
nen, og man henviser til, at den kortere Arbejdstid vil skaffe Plads til flere Arbejdere. Men ingen af disse Grunde har i Virkeligheden nogen Vægt, det er kun Hensynet til Hvilens Nødvendighed for Arbejds-kraftens Bevarelse, som har Betydning. Hvis Arbejdsydelsen vokser med Arbejdstidens Forkortelse, er dennes Indflydelse paa Lønnens Højde jo illusorisk. Og Vejen til at sysselsætte flere Mennesker gaar ikke gennem en Udstykning af Arbejdet til flere Individier, men alene gennem en Udvidelse af Produkti-onen, d. v. s. gennem Forbrugernes stigende Evne til at aftage den.

At værne om Arbejdskraften er Kærneu i al sund social Politik. Arbejdskraften er Samfundsrigdommens Kilde. Arbejdet paa Fabriker og i Kontorer, paa Marken og Ha-vet, i Videnskabens Studerekammer, i under- saavel som i overordnede Stillinger laar ringere Vilkaar, naar der ikke sørges for en passende Hvile- eller Afspændingstid. Anstrængelse ud over den natu-r-lige Træthedsgrense forringer hurtig Arbejdsevnen. Men det gælder med samme Sikkerhed, at Arbejdsevnen ogsaa forringes, naar den ikke an-spændes til sin naturlige Ydegrænse. Kun gennem Anspændelse vokser Kræfterne, de legemlige saavel som de aandelige; og "værne!" man den arbejdende mod denne Anspændelse, saa bliver han slappere og udueligere.

En vilkaarlig Begrænsning af Ar-bejdstiden rummer derfor en stor Fare for selve Arbejdskraften. Man er i vor Tid istand til med ret stor Sikkerhed at bestemme, hvor Træl-hedsgrensen ligger for de forskel-lige Arter af Arbejde og for de for-

skellige Individier. Der er intet, som taler for, at netop 8 Timers Arbejds-dagen er et passende Standardmaal. Det er en rent udvortes Tredeling af Døgnnet, som har skabt dette Krav.

Der er Virksomheder, som vel kan bære ca. 10 Timers Arbejdsdag, me-dens der er andre, hvor 6 eller 5 Timer maa siges at være det natu-r-lige Maksimum. De hidtil anstillede Undersøgelser synes at tyde paa, at Arbejderens Ydeevne stiger automa-tisk med en Indskrænkning af Ar-bejdstiden indtil et vist Punkt. — Dette Punkt afhænger imidlertid ikke blot af hans Arbejdsevne, men ogsaa af hans Arbejdsvilje. Og denne Arbejdsvilje synes at afhænge af, hvad han bryder sig om at tjene, og af hans Skøn over, hvilken Ind-flydelse hans Arbejdsydelse vil have paa fremtidige mulige Lønforhøjel-ser.

Arbejderen har ingen stor Trang til at lægge noget til Side. Har han tjent en Dagløn, der sætter ham istand til at tilfredsstille det daglige Behov, interesserer han sig ikke synderlig for at tjene mere, men foretrækker Friheden. Kan han tjene den Dagløn, han ønsker, paa korte-re Tid end den foreskrevne Ar-bejdstid, synker hans Arbejdsydelse i Resten af Arbejdstiden kendelig. Man kan beklage, at det forholder sig saaledes, men det er en simpel Følge af, at alle underkastes samme Regulativ. Kammeratskabet er en Styrke i den fælles Kamp mod Ar-bejdsgiveren, men det bliver et Bly-lod under Fødderne paa den enkelte, som gerne vilde og kunde yde mere end det sædvanlige.

Arbejderens Tilbøjelighed til at nedsætte sin Arbejdsydelse, selv om han i og for sig gerne vilde tjene mere, har dog ogsaa en anden Grund end Kammeratskabet. Jo mere en Arbejder viser sig at kunne tjene under det bestaaende Lønregulativ, desto mindre Udsigt har han til ved en kommende Ændring i dette at opnaa en kendelig Forhøjelse. Dette Forhold viser, hvor betænkeligt det er i Fastsættelsen af en Arbejders Løn at lade sig bestemme af et Skøn over, hvad man mener kunde være en rimelig Dagløn. Det er ikke so-ciale Skøn, men alene en Vurdering af Arbejdsydelsen, som giver en re-l-færdig Maalestok.

Men hvilke praktiske Bestemmel-ser man nu end vil kunne enes om med Hensyn til Arbejdstiden, kan man ikke lukke Øjnene for, at en særlig Regulering vil virke som en Hæmsko for alle dem, som har Evne og Lyst til at faa mere ud af deres Tid, og at Samfundets samlede Ar-bejdsevne derved vil lide et meget stort Albræk. En saadan Regulering vil ogsaa overført paa en hel Række Virksomheder udenfor Fabriksom-raadet bidrage i høj Grad til at vende Forholdet mellem Forbrugerne og Producenterne om. Det naturlige Forhold er, at en Forretning søger at arbejde sig i Vejret ved i videst mulige Omfang at betjene sine Kun-der vel. Der kan ikke uden Fare

etableres en Ordning, hvorved det forbrugende Publikum tvinges til at indrette sig efter Forretningsperso-nalets Bekvemmelighed.

Foruden Arbejdstidens Indskræn-
ning er der endnu et Middel, hvor-med man ad indirekte Vej søger at forbedre Lønningerne og værne om Arbejdskraften. Det er hele den lange Række af gratis eller stats-understøttede Assurance, der yder Hjælp til gamle, syge, arbejdsløse, daarligt stillede eller tilskadekomne. Der vil næppe herske nogen Uenig-hed om, at den naturlige sociale Ordning vilde være den, at enhver ved sit Arbejde kunde tjene saa meget, at han normalt kunde assu-rere sig selv. Kun ved en saadan personlig og frivillig Assurance vil den Forsynlighed, som er saa stor en moralsk Kraft, kunne udvikles, og den sorgløse Forbrugen idag uden Hensyn til imorgen kunne modvirkes. Jo mere al Assurance overtages af Samfundet, desto mere fremelsker man den letsindige Sorg-løshed hos den enkelte.

Samfundsforholdene er for Tiden saaledes, at man umulig kan stille det Krav til de fleste, at de skal assurere sig selv. Den Lønforhøj-else dette vilde kræve er vanskel-igere at opnaa gennem Erhvervene end gennem Lovforanstaltninger, der paalægger hele Samfundet Assurance byrden. Men ved at slaa ind paa denne Vej fristes man til at glemme, at der ogsaa for al Hjælp er en Naturlov, man ikke ustraffet kan krænke.

Det Menneske har aldrig levet og vil aldrig komme til at leve, der kan føle sin Ære og personlige Værdig-hedsfølelse vokse ved at modtage Hjælp. Samfundet, som yder Hjel-pen, kan vedtage at kalde den Ret og drage Omsorg for, at den ydes uden al Beskæmmelse under de ven-ligste Former. Men Samfundet for-maar ikke derved at gøre det ære-fuld for et Menneske at modtage Hjælp. Der er kun en eneste For-udsætning, under hvilken et Menne-ske kan modtage Hjælp, uden at hans Ære derved bliver forringet, nemlig den, at han kan sige til sig selv med rolig Bevidsthed, at han har gjort alt muligt for at klare sig selv uden Hjælp, og at han gør alt muligt for at gøre den Hjælp han modtager, saa lille som muligt. — Hvor denne Forudsætning ikke læn-gere er tilstede, vil Hjælpen gøre et Menneskes Æresfølelse mindre og svække hans Evne og Vilje til selv at sejre over Livets Vanskelig-heder.

Det er en falsk Tro, at Fremgang i Kultur bestaar deri, at Livet bliver lettere at leve for de enkelte. Tvært-imod bliver Livets Vanskeligheder altid større med stigende Kultur; men Fremgangen bestaar deri, at Menneskets Kraft til at besejre disse Vanskeligheder vokser endnu stærkere, og at han i sig selv finder de Livsværdier, som gør ham mere og mere uafhængig af ydre Forhold.

Fattigdom er kulturfjendsk, fordi

den svækker Menneskets aandelige Kraft og gør hans Tanker forkrøb-lede. Men den selvskevne Assu-rance mod Fattigdom nedværdiger Mennesket endnu dybere. Det er ved egen Sparsommelighed og egen moralsk Kraft man skal bringe Orden i sit Liv. Hvor-Tankerne i et Sam-fund begynder at dreje sig om, hvorledes man kan gøre den Sam-fundshjælp, man kan faa, saa stor som mulig og saa let tilgængelig som muligt, dér er Samfundet sygt og gaar sin Opløsning i Møde.

"Vore Herrer".

Fardags-Viso.

Ved Voldermisse-Tide
saa springer Skoven ud,
ved Voldermisse-Tide
jeg pyntet staar som Brud!
Der ligger Guld i Gemme,
det røde, røde Guld.

Ved Voldermisse-Tide
jeg fletter Brudekrans,
og i min Faders Lade
skal holdes Bryllupsdans.
Spillemand, o Spillemand,
du stemme din Fiol!

Og nu er Fardag kommen,
og jeg er stolt og kry,
Min Husbond gav mig Penge
at fæste mig paa ny.
Men Guld jeg ved i Gemme,
det røde, røde Guld.

Guldpengene, han gav mig,
dem kan han faa igen.
En anden har mig fæstet,
han er min bedste Ven,
og jeg har Venskab lovet ham
nu og allenstund.

Ved Voldermisse-Tide
saa springer Bøgen ud,
og ej en Kvist saa ringe
den bærer Bryllupsskrud.
Paa Mark og Eng de brænde,
de gule Brudelys.

Og hvem vil være Terne
i Madbur og ved Skænk,
naar han kan Bolster brede
alt over Brudebænk!
Der ligger Guld i Gemme,
det røde, røde Guld.

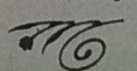
Mit Kniplings-Korsesklaede
jeg bytter mod saa fin
en Gyldenstykket-Hue
og dertil Fruerlin.
Spillemand, o Spillemand,
du stemme din Fiol!

Og nu er Fardag kommen
med Sommersol og Sang,
Vandbækkene de springe
som glade Kid paa Vang.
Og Brudelys er tændte
ud over Mark og Eng.

Jeg agter paa de Bække
og paa de Draabers Leg
— det gæves mig, at nogen
jeg møder paa min Vej.
Der ligger Guld i Gemme,
det røde, røde Guld.

Og er det ham, jeg venter,
jeg fluks med ham vil gaa.
Saa tales vi om Dagen,
da vor Bryllup skal staa.
Spillemand, o Spillemand,
du stemme din Fiol!

Anders J. Eriksholm.

Ægteskab gennem Tiderne.

Det er i denne Tid, hvor en ny Ægteskabslov drøftes, ofte bleven fremhævet, at der gives forskellige Arter af Ægteskab — de er ikke alle lige gode og ikke alle lige forstandige. Man behøver blot at tage nogle Eksempler i Flæng. Der er Mennesker, som vedbliver at være forelskede. Maleren Ross etti el-skede sin billedskønne Hustru. Da hun var gaaet bort, traadte han uden at bekymre sig om de Tilste-deværende hen til den Døde, talte til hende, som om hun endnu le-vede, sagde, at de Vers, han havde skrevet, kun var skrevet for hende, og gav hende det guldkantede Hæfte med i Kisten . . . Hos andre pas-ser hver af Ægtefællerne sit. Den lærde Bogtrykker Frédéric Mo-rel sad bøjet over et Værk, som han var i Færd med at oversætte, da der blev meldt, at hans Hustru var meget syg. Bogtrykkeren svarede: "Jeg har kun et Par Sætninger til-bage, som jeg maa have oversat. Naar jeg er færdig med dem, skal jeg komme". Noget efter blev der meldt, at Hustruen laa paa sit yder-ste. "Nu har jeg kun to, tre Ord igen; jeg skal straks være der," svarede Morel. Og da der lidt efter blev meldt, at hun omsider var død, svarede han uden at blive synderlig bevæget: "Det gør mig ondt; hun var en god Kone" og — arbejdede videre . . .

Der er mange Maader at indrette sig paa, og den, der har sine histo-riske Kundskaaber i Orden, vil vide, at Menneskene ogsaa til de forskel-lige Tider og hos de forskellige Folk har indrettet sig endogsaa paa de mærkeligste Maader. Man læser blot, hvad en Forsker som Montelius har fortalt om Ægte-skabet, som det formede sig i Men-neskehedens Barndom . . . Der var en Tid, da Ægteskab stiftedes ved Rov. En sejrende Stamme tog en besejret Stammes Kvinder, eller Enkeltmand tog en enkelt Kvinde — i en Sang, der blev sunget af kaliforniske Indianere under Forbe-
delserne til Krig, istemte man: "Høvding, lad os drage i Strid, og og lad os som Bytte hjemføre skønne Kvinder!" Og hvorledes gik disse Kvinderov for sig? Ja, der eksiste-rer for de australske Indføds Ved-kommende en drastisk Beskrivelse: Kvinden bliver bortrøvet, medens hendes Forsvarere er fraværende. Først bedøves hun med Slag af Køller paa Hoved, Ryg og Skulder, hvert Slag fulgt af en Blodstrøm. Siden slæbes hun ved den ene Arm gennem Skoven, og det saa vold-somt, at man skulde tro, Armen gik af Led. Elskerens Røveren, eller hvad man nu vil kalde ham, bryder sig ikke om de Sten eller Trækno-le, som ligger i Vejen, han er kun iv-rig for at bringe sit Bytte i Sikker-hed til sin Horde. Man tror maaske nu, at en saadan Voldshandling vækker stor Vrede hos Kvindens

Slægtninge; men det er aldeles ikke Tilfældet — de hæver sig blot ved en lignende Voldsdaad, saa snart Lejlighed tilbyder sig. Og hvad Kvinden selv angaar da finder hun sig snart i sin Skæbne; hun har jo i Grunden kun faaet en anden brutal Herre i Stedet for den forrige og tænker lige saa lidt paa Flugt, som om hun selv havde valgt sin Mage.

Medens vi er ved Bruderovet — det er ejendommeligt at se, hvorledes det lever den Dag i Dag, dels i afdæmpet Form, dels i Navn og Skik . . . Det har i Estland været Brug, at den Frier, der havde faaet en Kurv, men ikke saaledes vilde lade sig afvise, gemte sig med nogle Venner i Nærheden af Pigens Bolig. Saa snart hun lod sig til Syne, styrtede de Sammensvorne frem, satte hende paa en Hest og jog af Sted med deres Bytte. Lykkedes det nu Pigens Paarørende, hidkaldte af hendes Skrig, at befri Fangen, maatte Røveren vende hjem med uforrettet Sag; men var hans Parti det stærkeste føjede de andre sig i deres Skæbne, og han kunde som Brudgom under Sang og Gammen straks drage ind i Pigens Hjem, hvor Bryllupet den næste Dag fandt Sted . . . A propos Bryllup, Brudeløb, betegnede dette Ord jo oprindelige den hastige Færd med Bruden, og det har mange Steder her i Norden til den seneste Tid været Skik, at Brudefølget skulde ride saa hurtigt som muligt under Hujen og Skyden, ligesom der skulde udkæmpes en Art Strid om Bruden, som forsvarede af sine Veninder, Brudepigerne. Ogsaa Brudesløret stammer fra den Tid, da man røvede sin Skønne, i alt Fald fra den Tid, da man lod, som om man gjorde det. For at kvæle hendes Skrig, maaske ogsaa for at hun ikke skulde se, hvor hun slæbtes hen, kastede man et Stykke Tøj over den røvede Kvinde, og som saa ofte holdt Skikken sig længe efter, at Aarsagen, der fremkaldte den, var ophørt.

Der er gjort betydningsfulde Fremskridt siden. Hurtigt gik det for Resten ikke. Men efterhaanden som nærboende Stammer traadte i fredelig Forbindelse med hinanden, opstod der Mulighed for uden Rov, ved frivillig Overenskomst med Faderen og Stammen, at erhverve en ung Pige til Hustru. Paa den Maade tilvejebragtes en ny Form for Ægteskab, Ægteskabet ved Køb, endnu hos talrige Folk den eneste Form for Ægteskabs Indgaaelse. Det ordnedes enten saaledes, at den unge Mand en vis Tid arbejdede for sin vordende Svigerfader, eller han maatte give et Vederlag af en eller anden Art. Amerikas Indianere betaler med Heste, Afrikas Negre med Okser, Faar eller Svin, Asiens Samojeder med Rensdyr, man kan rundt om i Verden købe sig en Kone snart for Elefanttænder, snart for Bøffelskind, Smør, Klæder og Synaale — i det mørkeste Afrika har man endda kunnet købe sig en Livsledsagerinde for en tom Flaske! Og saadan har Forholdet jo de Steder været Aarhundreder igennem. Som Bruderovet er kendt fra Sagnet om Sabinerinderne, kendes Ægteskab ved Køb fra Beretningen om Jakob, der hos Laban tjente syv Aar for Lea, og da Morbroderen narrede ham, andre syv for Rachel. Men ogsaa heroppe har denne Form for Ægteskab været almindelig — i Norge benyttedes saaledes en Gang for Bryllup ligefrem Udtrykket „Brudekaab“.

Ægteskab ved Gavé er igen et nyt Stadium. I Stedet for at røves eller sælges bliver Kvinden givet af den oprindelige Ejer til en ny. Ordene „gifte“ og „give“ er for Resten i nær Slægt, og „Giftermaalet“

var oprindelig den Tale, Faderen holdt, idet han overgav sin Datter til Brudgommen. Hvad den unge Pige angaar, vandt hun intet ved denne Forandring; det var stadig kun Ejendomsretten over hende, der flyttedes, og hun fik ikke større Frihed. I Rusland plejede Brudens Fader paa Bryllupsdagen betegnende nok at give sin Datter et let Slag med en Pisk og derefter at række Brudgommen den, et i Sandhed talende Sindbillede. I hvilken Grad Kvinden forud opfattedes som Mandens Ejendom, fremgaar ogsaa af den indiske Skik, efter hvilken Enken maatte bestige Baalet og følge sin Mand. Det maa dog ikke glemmes, at den voksende Kultur i Forbindelse med Kristendommens Indflydelse mildnede de strenge Sæder. Thi kunde Kvinder i og for sig baade slaas og sælges og bortgiftes — de var ofte . . . man fristes næsten til at sige Mand for, at det ikke skete. Der fortælles fra Sagatiden en typisk Episode. Islænderen Thorvald begærede Höskulds Datter, Halgerd, til Ægte. „De talte om Vilkaarene“, hedder det, „og Höskuld spurgte ikke sin Datter om hendes Menig; thi han vilde gifte hende bort; og de blev enige om alt. Til sidst rakte Höskuld Haanden frem, Thorvald tog den, læste Halgerd og red saa hjem“. Der tilføjes nu: „Höskuld fortalte Halgerd om Købet. Hun udbød: „Nu ved jeg da, hvad jeg længe har anet, at du ikke har mig saa nær, som du altid har sagt, idet du ikke fandt det Umagen værd at lade mig være med i denne Sag. For Resten synes det mig ikke at være saa højt et Giftermaal, som du har lovet mig.“ Og det mærkedes paa alt, at hun mente at være daarlig gift. Höskuld svarede: „Ikke agter jeg saa stort paa dit Hovmod, at jeg lader det rokke mit Køb, og skal jeg raade og ikke du, naar vi to har forskellig Mening.“

Det være til Beroligelse for Dansk Kvindesamfunds Medlemmer sagt, at Ægteskabet virkelig blev ulykkeligt — det endte med, at Thorvald dræbtes som Hævn for et Slag, han havde tilløjet sin Hustru . . . Men vi skal ikke gaa nøjere i Einzelheder. De Dage er jo nu forbi, da Kvinden tilhørte sin Fader, sin Slægt eller sin Stamme — hun har nu om Stunder Lov til at tage den Mand, hun selv vælger. Det moderne Ægteskab er en Forbindelse, hvor Mand og Kvinde har samme Rettigheder og samme Pligter, saa vidt der efter Naturens Orden kan være Tale om Ligestillethed. Thi Professor Bentzon og den nye Ægteskabslovs Tilhængere maa ikke glemme, at de Fremskridt, der er sket, ikke har fjernet Forskellen mellem de to Køn. Der skal ikke paa dette Sted tages Standpunkt i Spørgsmaalet om det sidste Forsøg paa indenfor Lovgivningen at gøre Kønnenes Ligestilling fuldstændig. Der skal her blot mindes om Anatole Frances Raad til sine kvindelige Samtidige. Han tror ikke, at den rationalistiske Tendens er Kvinderne gunstig, han vilde i deres Sted ikke holde af de indiskrete Fysiologer, der giver altfor megen Forklaring og taler om Sygdom og Refleksbevægelser, hvor andre har talt om Inspiration, om en særlig Evne til at elske og lide. Men endnu mere vilde han i Kvindernes Sted være imod Emancipationen. „Den bringer Jert Herredømme til Fald. Thi, ikke sandt, det lønner sig vist at blive en Sagførers eller en Advokats Lige! Nej, tag jer i Agt, I har allerede mistet lidt af eders Hemmelighed og eders Tilløkkelse! Alt er imidlertid endnu ikke tabt; man duellerer og ruinerer sig endnu for Jeres Skyld. Men — de unge Herre, der sidder i Sporvognen, lader

Jer blive staaende paa Bagperronen. Eders Kultus er i Forfald.

Den franske Forfatters Ord kan jo altid tjene som et lille Memento. „Dg. Nyh.“

Olsker.

Indkomst- og Formueskat til Staten for 2det Halvaar 1918—19 samt Kommuneskatten for 1ste Halvaar 1919—20 modtages paa Brøddegaard og ved Mejerierne „Humledal“ og „Kajbjerggaards Udbetjninger i Maj Maaned.

Det bemærkes at Statsskatten maa være indbetalt inden Midten af Juni Maaned.

Sogneraadet.

Villa til Salg.

Den Stenværksbestyrer Wiberg forhen beboede Villa, 8 Værelser, indlagt Gas og Vand, er billig til Salg til Indflytning straks.

Maler Nielsen.

Kotojr

Tøjrepæle, Oer, Esser, Fjederhager, Legner, Grimer anbefaler

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Gæslinger

til Salg hos

Skrædder Lind, Allinge.

Kaalrabi

Bangholm og Øster Sundum

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Humledal Gødningssforening.

Bestilling paa

Kali og Superfosfat

til Efteraarsbrug modtages indtil den 28. ds. Resterende Beløb for modtaget Gødning bedes betalt til Kassereren, Gdr. Riis. Kjøllegaard, ved Mejeriudbetalingen.

August Olsen.

S. M. A. K. I. T.

meget billig og færdig til at opstille Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Andeæg

er til Salg paa Valdnoddegaard

En opstaaende Hestegang

er til Salg paa St. Lærkegaard

Hjemmefarvning

Diverse Farver — saavel til Uld som Silke anbefaler

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Tein.

Missionær Maustgaard taler i Tein Missionshus Lørdag den 24. ds. Kl. 7½ i Stedet for, som tidl. averteret Fredag Aften.

Galvaniseret Traadvæv,

alle Bredder og Maskevidder haves paa Lager.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Havemøbler

staar nu færdige til Levering.

Snedker L. Pihl,

Telefon n. 13, Klemensker.

Gudstjenester og Møder.

Søndag den 25. Maj.

Allinge Kirke Kl. 10, Skr. 9½ St. Ols — Kl. 2.

Missionær Aarø taler Kl. 3 i Allinge Menighedshjem og Kl. 5 i Sandvig Missionshus.

Mandag Kl. 8 K. F. U. K. Ungdf.

Tirsdag Kl. 8 K. F. U. K.

Onsdag — Samfundsmøde

Torsdag — K. F. U. M.

Kiks og Biskuit

uden Kort fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

En ung god

Malkeged er til Salg paa Skovgaard i Rutsker.

Til Købs ønskes

et lille godt brugt Komfur. Bladets Kontor anviser.

Macaronni

i Pakker og Salatolie til nedsat Pris J. B. Larsen.

Prima

Bord margarine

Ren amerikansk Fedt

anbefaler

Allinge Kolonial & Produktforretning

Prima hjemkommet

Fin islandsk Klipfisk

1 Kr. ½ kg.

J. B. Larsen.

Koste

af Revling og Piasava

anbefaler

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Hasle.

Nye Tapeter anbefales

Klister altid paa Lager.

Rullegardiner og Gardinstænger leveres.

Fotografirammer,

indrammede Billeder

og Spejle billigt.

Charles Soendsen.

Straahatte

i alle Faconer anbefaler

Nordlandets Handelshus.

Bonevoks

Malerfernis, Gulvfernis, Linolie samt Farver til Olie og Kalk anbefales fra

Allinge Kolonial og Produktforretning.

Sygevat

og

Gazebind

er hjemkommen.

J. B. Larsen.

Hasle Bødkerforretning.

Aljetønder og Saltekar samt al Slags Bødkerarbejde haves paa Lager. Reparationer udføres.

C. Aakerlund,

Telefon Hasle 105.

Overretssagf. Bojesen-Koefoed

Sct. Mortensgade 17, Rønne, Telf. 22 (tidl. Fuldm. ved Byfogedkontoret i Hasle).

Kontordag i Allinge Mandag do. i Klemens (Kroen) Tirsdag Eft.

Tobak

C. W. Obels bekendte Mærker anbefales fra

Allinge Kolonial og Produktforretning

Tapeter.

Stort Udvalg. — Billige Priser.

Tapetklister.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Prima søde

Valencia Appelsiner

til 15 og 25 Øre Stk.

J. B. Larsen

Nu har vi faaet den gamle Slags

ren brun Krystalsæbe til Vask

do. grøn Oliesæbe Nr. 1

Fuldfede hvide Uldtøjssæber

og iøvrigt Sæber for ethvert Brug paa Lager igen.

Vi har ogsaa rigeligt af Krystalsoda og amerikansk Soda, som sælges til 10 Øre Halvkilo.

— Alle Telefonordrer ekspederes ekspres.

Nordlandets Handelshus

Kaffe, Te,

Chokolade og Cacao

Billigste Dagspriser fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Vi har nu en ganske fortrinlig

Bonevoks for Linoleum,

ligesom de gamle kendte Sorter

Skosværter og Skocremer

Ovnsværter og Pudsemidler

er paa Lager og sælges til rimelige Penge.

— Alle Telefonordrer ekspederes ekspres.

Nordlandets Handelshus

Tagpap og Søm

Billigste Dagspris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Virkelig extra gode

norske Spegesild

i Heltønder, Fjerdinge og Ollinger.

Send os deres Fjerdinge til Om-

lægning.

Vi sælger disse Sild efter Vægt.

Nordlandets Handelshus.

Flækærter

hele Årter

brune Bonner

Klipfisk

Allinge Kolonial & Produktforretning.

Ligkister og Møbler.

anbefales.

Klemensker Snedkerforretning

Telf. Kl. n 13.

L. Pihl.

Gødningssalt

anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Blandsød

Bomuldsfrokager

Klid

Svinemel og Melassefoder udelæveres mod Rekvisitionssedler.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

En pæn ung Pige

til indvendig Gerning kan faa Plads til 1ste Juni paa Bondegaard i Rutsker.

Skovle og Spader

sælges billigt hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Prima krydder **Svinefedt** til Spisebrug Kr. 2,10
Prima rent amk. do. til Stegebrug — 2,00
Bornholmsk **Vegatabil Margarine** — 1,35
Otto Mønstedts **Oma** — 1,35

alle Priser pr. 1/2 kg. — Hver Dag nye Sænder, derfor absolut friske Varer. Sælges i smaa Bøtter og i løs Vægt. Prisen er den samme.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

MESSEN ALLINGE

Nyheder for Saisonen

i fine uldne Kjølestoffer, Alpacca, Mousseline, Eolienne, Silke, Voile, Pique, Froté, Satin, Crepon, Flonell og Sirts. Mange Faconer og stort Mønsterudvalg. Priser fra 1,15 til 17,25 pr. m.

Klædevarer

til Dame-, Herre- og Børnedragter. Priser fra 8,00 til 35 Kr. pr. m.

Hvidevarer.

Bomuldsfærd, Dowlas, Medium, sribet Dynesatin, Haandklædedrejl i Linned og Bomuld, Duge i mange Størrelser.

Gardintøjer,

hvide og kulørte fra 1 Kr. Meteren.

Damekonfektion

i meget stort Udvalg. Frakker fra 45 Kr. Nederdele i Silke, Alpacca, Froté og uldne Stoffer fra 15 Kr. Bluser i Uld, Silke, Voile og Flonell fra 4 Kr. Pigekjoler, hvide og kulørte,

Strømper,

sorte, hvide og kulørte i Uld, Silke, Bomuld og Flor. Alle Størrelser.

Arbejdstøj.

Benklæder, Bluser, Skjorter, hvide og gule Trøjer, Seler og Sokker.

Maksimal-Uldgarn, sort, 10 Kr. pr. Halvkilo.

Kurvemöbler.

Sofaer, Stole og Taburetter i stort Udvalg.

Telefon 100.

Messen. Chr. Olsen, Allinge.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

Regninger, Meddelelser, Fragtbreve, Brevpapir, Konvolutter.

Ris, Sago,

Rismel, Sagomel, Kartoffelmel, Majsmel, Abrikoser, Blommer, smaa og store Rosiner.

Allinge Kolonial- Produktforretning

En lille Ukrudtsharve

3 Led

sælges til halv Pris.

Nordlandets Handelshus

Prima dansk og engelsk

Marfælie-Sæbe

Blød Sæbe

Soda, Blegsoda, Ludpulver
Risstivelse,
Skurepulver

Allinge Kolonial & Produktforretning

Vi har en ekstra god Kvalitet hurtig og holdbar Gulvfernis, som sælges i medbragte Flasker eller Dunke til laveste Pris.

Nordlandets Handelshus

Cement,

prima friskbrændt, ventes i de nærmeste Dage og sælges til billigste Dagspris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Med forventet Tilladelse bliver der

Bal i Klemensker Kro

førstkommende Lørdag.

Hamøes Haarkultus

fjerner Skæl, styrker Haaret.

J. B. Larsen.

Prima Hvedemel,

Bagepulver
Citronessents
Mandeessents
Vanilleessents
Vanilletabletter
Vanillesukker
Vanilliestænger
Kardemomme
søde Mandler
bittere do.
Rosiner

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

SADOL

Japan Möbel Politur anbefales.

J. B. Larsen.

Prima

Taglak og Tagtjære

samt Tjærekoste anbefales fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Blandet Frugtsaft

Hindbærsaft
Hyldebærsaft
Jordbærsaft
Kirsebærsaft
Ribssaft
Solbærsaft

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Store eng. rene Kul

losses i disse Dage, og vi venter et Parti af samme Slags om ca. 14 Dage. Vær saa god at gøre Bestilling efter 14 Dages Forbrug i

Nordlandets Handelshus.

Brødrene Anker

Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Kul haves stadig paa Lager ved Levka. Pris 4,50-5,50 hl.

Bedste Sort engelske Smedekul

ventes hertil med Sejler „Kristian“ om ca. 14 Dage. Expederes billigst saa længe Skibet losses — og Netto Kontant.

Nordlandets Handelshus.

Vær saa god at gøre Bestilling til Efteraaret af

Kaligødning, Superfosfat,

Nørresundby Gødningsskalk.

Vi vil sælge denne til allerlaveste Pris.

Nordlandets Handelshus.

Køb en god Tjære til Paptagene.

Vi har de bedste Sorter af engelsk Steriltjære, som foruden at være centrifugeret er befriet for alle Syrer og flygtige Olier, som skader Tagpappet og dels damper bort under Solens Paavirkning.

De bedste Sorter ere Linoleumstjære og Tagpaptjære, som sælges i hele, halve og kvart Tønder samt i løs Vægt.

Nordlandets Handelshus.

Sort Alpacca.

Nogle Stykker ekstra svære og brede Alpacca, passende til Overstykker, Spadseredragter og Nederdele, sælges særdeles billigt.

Nordlandets Handelshus.

Bomuldstøj

til Kjoler. Forklæder og Betræk er hjemkommen og sælges billigt.

Nordlandets Handelshus.

Bestil

„Bornholmernes

Festmarsch“.

Bør findes i alle musikalske Hjem.

Pris 1 Kr. 50 Øre.

Bestilles i enhver Boghandel eller direkte hos

Hjort-Ipsen, Allinge.

By- og Herredsfuldmægtig Johannes Kofod, Hasle, træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Aromatisk

Maltsaft

til Hjemmebrygning er hjemkommen Prisen nedsat.

J. B. Larsen.

Markfrö.

Alle Sorter er nu paa Lager og anbefales til billigste Dagspriser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Magasin du Nords Udsalg

anbefaler

til Foraaret:

Spadseredragter

i prima blaa **Cheviot, Serges, Alpaca** og **melerede Stoffer**.

Kr. 55,00 — 88,00 — 124,00 — 160,00.
Fixe Faconer.

Frakker og Jaketter

i **Alpaca** og hvid **Vadmel**.

Kr. 30,00 — 34,50 — 36,00 — 42,00
Ekstra god Kvalitet. Fikse Faconer.

Bluseliv.

Hvid Vaskesilke	Kr. 15,25—19,50.
Kulørt Mervielleux	- 22,00—24,00.
Hvid Silkemoll	- 5,25—6,75.
Hvid Voile	- 5,75—7,50.
Kulørte Stoffer	- 5,25—10,50.

Heluldent Kjoletøj

Silketøjer, Moll, Voile, Alpaca

Uld- og Bomuldsfloneller

Stort Farve- og Mønstreudvalg. — Ekstra billige Priser.

Damelinned

Chemiser, prima Stof	Kr. 5,00—5,50
Benklæder	— 5,00—5,25
Underliv	— 1,80—3,75
Skorter	— 4,65—8,00
Underkjoler	— 8,00—14,50

Kostumefrakker

i prima blaa **Cheviot**, blaa **Serges**, **Klæde**, **Co-ver-Coat** og melerede Stoffer.

Kr. 59,00 — 82,00 — 108,00.
Fikse Faconer.

Nederdele

Blaa og sort Serges	Kr. 30,00—39,00
Alpaca	21,00—28,00
Meleret Stof	13,50—33,00

Fikse Faconer. — God Pasform.

Moire Skorter

i ekstra prima vaskeægte Stoffer. Mange Farver.
Kr. 7,00—11,00.

Korsetter

i stort Udvalg. Kr. 4,50—10,50.

Trikotage

Prima **Korsetskaanere** Kr. 1,65—2,50
Benklæder, mange Farver Kr. 5,40—7,50
helulde engelske Strømper 5,25—6,00
Flørstrømper, mange Farver 1,90—3,75
Silkestrømper do. 4,00—6,00

Pigekjoler

hvide og kulørte. Stort Udvalg
Billige Priser.

Pigefrakker

i sort Lasting, rød Vadmel og melerede Stoffer.
Alle Størrelser. Billige Priser.

Pigehatte og Kyser

Fikse Faconer. Billige Priser.

Pige-Trikotage

Stort Udvalg. Billige Priser

Herre-Trikotage

Benklæder, **Trøjer**, **Sokker**, **Seler**
Manchetskjorter og **Flipper** i stort Udvalg.
Billige Priser.

Drengedragter

i prima blaa **Serges**, kulørte Stoffer og
Vaskedragter
Alle Størrelser. Billige Priser.

Stortrøjer

i prima blaa **Cheviot** med Foer. Alle Størrelser
Billige Priser.

Drengehatte og Matroshuer

Gode Kvaliteter. Billige Priser.

Dreng-Trikotage

i stort Udvalg til billige Priser.

Herre-Hatte og Huer

Bløde Hatte	Kr. 8,00—12,00
Stive do.	- 15,00
Klødeshuer	- 3,50—4,25

Strænhatte til nedsatte Priser.

Lommetørklæder

Hansker, **Slør**, **Bælter**, **Hatte**, **Kyser**,
Haarpynt, **Besætningsartikler**
Stort Udvalg.

Endvidere forefindes nu paa Lager alle Slags
almindelige Metervarer, og da disse er købt for c.
2 Aar siden, men leveret nu til gammel Pris, ser
jeg mig istand til at sælge langt under Dagspris.

Uldne strikkede Klude tages i Bytte.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Klædevarer.

Engelske og danske Klædevarer er paa Lager i righol-
digt Udvalg.

Klædninger leveres efter Maal med kort Varsel.

Nordlandets Handelshus.

Bygningsartikler.

Brædder Planker Tømmer

Tagpap, Søm og Spiger, Støbegods

Cement, **hydraulisk Kalk**

anbefaler

Allinge Kolonial & Produktforretning

Færdige Klædninger,

Benklæder og Arbejdstøj

billigst i

Nordlandets Handelshus.

TØMMER

har vi losset i disse Dage og er nu atter leveringsdygtig,
hvilket herved bringes ærede Forbrugere i Erindring.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Fra 25de Maj
lukker alle Butiker
i Allinge-Sandvig,
Olsker og Tein

Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag Kl. 6

Freitag Kl. 7

Lørdag og alle Aftener før en Helligdag Kl. 9

Handelsforeningen.

Stort Udvalg

Billigste Priser

Køkkenrekvisitter

faas hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

J. P. Sommer

Magasin du Nords Udsalg

Telefon 5.

(F. Chr. Scheplers Ejendom paa Havnen)

Telefon 5.

Leverander til Landbrugs- og Varelotteriet.